

**REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
NA LATA 2007-2013**

**WYTYCZNE W ZAKRESIE KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW
W RAMACH
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
na lata 2007-2013**

Toruń, kwiecień 2008

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE**

**EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 -2013

Niniejsze wytyczne zostały opracowane na podstawie art. 26 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. nr 227, poz. 1658) oraz w oparciu o Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013 (MRR/H/8(3)11/2007) z dnia 22 listopada 2007 r. Ministra Rozwoju Regionalnego.

Rozdział 1 **Przepisy ogólne**

§. 1. 1. Niniejsze dokument zawiera wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

2. Warunki uznania wydatku za wydatek kwalifikowalny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego muszą być zgodne z odpowiednimi przepisami wspólnotowymi, w tym w szczególności z:

- 1) Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999,
- 2) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- 3) Rozporządzenia nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999,

- 4) Rozporządzeniem nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1784/1999.

§. 2. 1. Przez wydatek kwalifikowany rozumie się wydatek spełniający warunki umożliwiające jego całkowite lub częściowe pokrycie środkami przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej lub z publicznych źródeł krajowych.

2. Wydatek będzie uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnia wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych wytycznych.

3. W przypadku gdy pokrycie wydatku środkami przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE (lub pomoc *de minimis*), wydatek będzie uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnia równocześnie:

- 1) wszystkie dotyczące go warunki określone w niniejszych wytycznych, oraz
- 2) wszystkie dotyczące go warunki określone w programie pomocowym, tj. w akcie prawa polskiego stanowiącym podstawę prawną udzielenia pomocy.

§. 3. 1. Przez podmiot ponoszący wydatki rozumie się beneficjenta, tj. podmiot z którym Instytucja Zarządzająca, zawarła umowę o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa kujawsko-pomorskiego lub, co do których podjęła pozytywną decyzję o dofinansowaniu (dotyczy to projektów współfinansowanych ze środków Pomocy Technicznej) Wyjątki od tej zasady określają ust. 4.

2. W przypadku gdy beneficjentem jest konsorcjum (partnerstwo) wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek poniesiony przez dowolnego uczestnika konsorcjum (partnerstwa). Przez konsorcjum (partnerstwo) rozumie się grupę podmiotów utworzoną w celu wspólnej realizacji projektu w drodze umowy między tymi podmiotami.

3. W szczególnych przypadkach, zgodnie z art. 11 ust 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006, za wydatki kwalifikowalne mogą zostać uznane wydatki poniesione przez stronę trzecią. Dotyczy to np. wkładu wnoszonego przez pracodawcę w przypadku szkoleń dla przedsiębiorców w formie wynagrodzenia pracownika skierowanego na szkolenie.

4. W przypadku gdy projekt przewiduje nabycie praw do korzystania z aktywów w drodze leasingu wydatkiem kwalifikowalnym może być:

- 1) wydatek na zapłatę rat leasingowych ponoszony przez leasingobiorcę, albo

2) wydatek na nabycie przedmiotu leasingu, ponoszony przez leasingodawcę.

§. 4. 1. Przez uznanie wydatku za poniesiony rozumie się sytuację, w której nastąpił faktyczny przepływ środków pieniężnych od podmiotu ponoszącego wydatek do innego podmiotu. Wyjątki od tej zasady określają ust. 2. – ust. 6.

2. Wydatek kwalifikowalny polegający na amortyzacji środka trwałego lub wartości niematerialnej uważa się za poniesiony jeśli został dokonany odpis amortyzacyjny.

3. Wydatek kwalifikowalny polegający na udzieleniu poręczenia uważa się za poniesiony jeśli została zawarta skuteczna umowa o udzielenie poręczenia (niezależnie od tego, czy w wyniku wykonywania tej umowy nastąpiła wypłata kwoty poręczanej).

4. Wydatek kwalifikowalny polegający na wniesieniu wkładu niepieniężnego uważa się za poniesiony, jeśli wkład został faktycznie wniesiony.

5. W przypadku jeśli umowa między podmiotem ponoszącym wydatek a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, naliczenie kwoty zatrzymanej uważa się za poniesienie wydatku kwalifikowalnego.

6. Wydatek dokonany w drodze kompensaty należności od określonego podmiotu i zobowiązań wobec tego podmiotu uważa się za poniesiony, jeśli podmiot ten uznał kompensatę.

§. 5. 1 Przez termin poniesienia wydatku w Regionalnym Programie Operacyjnym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego rozumie się okres w jakim wydatki zostały poniesione w okresie od 1.01.2007 r. do 31.12.2015 r..

2. Dodatkowo, Instytucja Zarządzająca może wprowadzić warunek uzależniający kwalifikowalność wydatków np. od złożenia wniosku o dofinansowanie projektu lub podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Warunek taki może dotyczyć wszystkich wydatków ponoszonych przez beneficjenta lub np. wyłącznie wydatków poniesionych w związku z przygotowaniem projektu.

3. Terminy poniesienia wydatków kwalifikowalnych w ramach danego projektu określa umowa o dofinansowanie. Terminy te nie mogą wykraczać poza daty graniczne określone w ust.1.

4. Umowa o dofinansowanie może dopuszczać uznanie za kwalifikowalne wydatków poniesionych przed dniem jej zawarcia.

5. Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się:

1) w przypadku wydatków pieniężnych:

- a) dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą - datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu ponoszącego wydatek,
  - b) dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności - datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu,
  - c) dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności,
- 2) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,
- 3) w przypadku poręczenia – datę wejścia w życie umowy o udzieleniu poręczenia,
- 4) w przypadku wkładu rzeczowego – datę faktycznego wniesienia wkładu,
- 5) w przypadku kwoty zatrzymanej – datę dokonania pozostałej (tzn. niezatrzymanej) części płatności, ustaloną zgodnie z pkt 1.,
- 6) w przypadku kompensaty – datę uznania kompensaty przez drugą stronę.

§. 6. Ogólne warunki uznania wydatku za kwalifikowany określają, iż:

- 1) wydatek powinien być niezbędny dla realizacji projektu,
- 2) wydatek powinien być dokonany zgodnie z obowiązującym prawem, w szczególności:
  - a) wydatek poniesiony przez podmiot zobowiązany do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych powinien być dokonany zgodnie z tą ustawą,
  - b) wydatek poniesiony przez przedsiębiorcę powinien być dokonany zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- 3) wydatek powinien być dokonany zgodnie z umową o dofinansowanie projektu. Umowa ta może w szczególności określać – w ramach określonych niniejszymi wytycznymi - szczegółowe rodzaje wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, maksymalne kwoty wydatków kwalifikowalnych poszczególnych rodzajów oraz terminy ich dokonywania,
- 4) wydatek powinien być dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku. Zasadę tę uznaje się za spełnioną w szczególności wówczas, gdy wydatek był dokonany w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych. Jeśli wydatek był dokonany w innym trybie to ciężar udowodnienia zachowania tej zasady spoczywa na podmiocie ponoszącym wydatek,
- 5) wydatek, który został uznany za kwalifikowalny w ramach danego projektu dofinansowanego środkami publicznymi krajowymi lub wspólnotowymi nie może być ponownie uznany za wydatek kwalifikowalny w ramach innego projektu,

6) wydatek powinien być należycie udokumentowany. Dowodem poniesienia wydatku jest faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej wraz z dowodami zapłaty lub potwierdzona przez bank historia rachunku bankowego, z którego uregulowano płatność. W przypadku płatności gotówkowej, dowodem jest faktura z adnotacją „zapłacono gotówką” opatrzoną podpisem upoważnionej osoby (wystawcy /sprzedawcy) oraz udokumentowanie pobranych środków z wyodrębnionego rachunku w kwocie stanowiącej równowartość faktu zapłaconych gotówką faktur w danym miesiącu.

§. 7. 1 Podatek VAT zapłacony w związku z dokonaniem wydatku kwalifikowalnego jest kwalifikowalny tylko wówczas, gdy został ostatecznie poniesiony i w myśl przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług nie może zostać odzyskany.

2. Jeśli podatek VAT zapłacony w związku z dokonaniem wydatku kwalifikowalnego może być częściowo odzyskany, to kwalifikowalna jest ta część podatku VAT, która nie może zostać odzyskana.

3. Beneficjent zobowiązany jest załączyć do wniosku o płatność oświadczenie, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu.

4. Przy kwestii kwalifikowalności podatku VAT istotne jest czy realizowana inwestycja ze środków EFRR jest wykorzystana do prowadzenia działalności opodatkowanej. W przypadku inwestycji, która związana jest ze sprzedażą opodatkowaną, koszt podatku VAT jest niekwalifikowany. Jeżeli natomiast sprzedaż dokonywana na dany moment przez beneficjenta nie jest związana z projektem, konieczne jest ustalenie w oparciu o istotę inwestycji, czy projekt może w przyszłości generować przychód opodatkowany VAT. Charakter inwestycji jest kluczowy dla decyzji o kwalifikowalności VAT.

5. Jeśli całość inwestycji generuje lub może generować dochód, całość podatku VAT naliczonego od zakupów inwestycyjnych związanych z realizacją inwestycji nie powinna stanowić kosztu kwalifikowanego. W przypadku sytuacji, w której jedynie część inwestycji będzie generować dochód, wymaga się precyzyjnego ustalenia części naliczonego podatku VAT od sprzedaży i w konsekwencji zaliczenia go do kosztów niekwalifikowanych.

6. Ocenie zakwalifikowania bądź też nie kosztu poniesionego podatku VAT służą informacje pozyskane z dokumentów źródłowych oraz informacji w postaci:

1) zaświadczenia wydanego beneficjentowi przez organy podatkowe na podstawie Art. 306a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.),

2) informacji uzyskanych od organów podatkowych na podstawie art. 299 § 3 pkt 13 ww. ustawy – Ordynacja podatkowa.

7. Jeśli z zaświadczenia otrzymanego od organu podatkowego wynika, że beneficjent nie jest zarejestrowany jako podatnik VAT, a pozostałej dokumentacji i charakterystyki projektu wynika, że podatnik miał prawo do odliczenia, a nie dopełnił obowiązku rejestracyjnego, wtedy również należy uznać podatek od towarów i usług jako wydatek niekwalifikowany.

8. W sytuacji kiedy następuje przekazanie przedmiotu inwestycji innemu podmiotowi do użytkowania, a faktury za zakupy wystawiane są na beneficjenta, który nie dokonuje odliczeń lub nie występuje o zwrot podatku VAT z tego tytułu, koszt VAT może stanowić koszt kwalifikowany. Jeżeli natomiast faktury wystawiane są na jednostkę, której przekazano inwestycję w nieodpłatne użytkowanie, ocena kwalifikowalności podatku VAT uzależniona jest od stanu podatkowego tej jednostki i charakteru inwestycji.

9. Inne obciążenia publicznoprawne mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, jeśli:

- 1) zostały ostatecznie poniesione, oraz
- 2) zostały spełnione pozostałe warunki określone w niniejszych wytycznych.

§. 8. 1 Wydatki kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w okresie referencyjnym¹.

2. W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji kwalifikują się do współfinansowania, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji.

3. Kalkulacja oczekiwanego dochodu netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności lub biznes planie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

4. Metodologia obliczania i przedstawiania w projekcie generowanego dochodu, a także sposobu jego monitorowania jest przedmiotem wytycznych dotyczących przygotowania projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochody.

5. Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

---

¹ Okresy referencyjne dla poszczególnych sektorów wskazane są w Wytycznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym generujących dochód wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego.

§. 9. 1. Do wydatków niekwalifikowalnych zalicza się:

- 1) pokrycie odsetek od zadłużenia lub innych kosztów kredytu,
- 2) pokrycie kosztów prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe ponoszone w ramach wdrażania projektu - z wyjątkiem projektów współpracy ponadnarodowej,
- 3) nabycie aktywów, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę ich nabycia,
- 4) pokrycie kosztów kar i grzywien, a także kosztów procesów sądowych oraz kosztów realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd, z zastrzeżeniem ust.2.
- 5) pokrycie kosztów związanych z umową leasingu, a w szczególności: podatku, marży finansującego, odsetek od refinansowania kosztów, kosztów ogólnych, opłat ubezpieczeniowych
- 6) wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu.

2. Wydatki związane z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, o ile zostały poniesione po uprzedniej akceptacji Instytucji Zarządzającej.

Rozdział 2

Warunki uznania za kwalifikowalne poszczególnych rodzajów wydatków

Dział 1

Wydatki związane z przygotowaniem projektu.

§. 10. 1. Za kwalifikowane wydatki na przygotowanie projektu uznaje się wydatki na zakup usług dotyczących opracowania dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne, jeśli dokumentacja taka jest wymagana przez prawo krajowe bądź wspólnotowe albo przez Instytucję Zarządzającą. Dotyczy to w szczególności wydatków na opracowanie:

- 1) prac studialnych, ekspertyz, badań geologicznych itp. Niezbędnych do realizacji inwestycji objętych projektem,
- 2) studium wykonalności , biznes planu,
- 3) oceny oddziaływania na środowisko,
- 4) dokumentacji technicznej,

- 5) programu funkcjonalno-użytkowego,
  - 6) dokumentacji przetargowej,
  - 7) innych dokumentów dołączanych do wniosku o dofinansowanie.
- 2.** Wydatki na opłaty administracyjne związane z uzyskaniem pozwoleń lub zezwoleń niezbędnych do realizacji projektu mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne.
- 3.** Warunkiem uznania wydatków określonych w punktach ust. 1 i 2 za kwalifikowalne jest wskazanie tych wydatków w umowie o dofinansowanie projektu.
- 4.** Postanowienia punktach ust. 1, 2 oraz 3 stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmian w projekcie.

Dział 2

Wydatki związane bezpośrednio z realizacją projektu.

§. 11. 1. Wydatek na nabycie nieruchomości niezabudowanej/zabudowanej może być uznany za kwalifikowalny jeśli jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) nabyta nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- 2) nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu,
- 3) zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony zostanie w umowie o dofinansowanie projektu,
- 4) cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość nieruchomości jest prowadzona operatem szacunkowym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.).

2. Wydatek na nabycie nieruchomości obejmuje:

- 1) cenę nabycia nieruchomości lub kwotę odszkodowania z tytułu wywłaszczenia nieruchomości,
- 2) wydatek na tymczasową dzierżawę nieruchomości w przypadku jej wywłaszczenia,
- 3) kwotę odszkodowania z tytułu ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania obejmującego nieruchomość,
- 4) wynagrodzenie rzeczoznawcy,
- 5) wydatek na sporządzenie niezbędnych map,
- 6) wydatek na opłatę notarialną.

3. Jeżeli cena nabycia nieruchomości jest wyższa niż jej wartość rynkowa, potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu

ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.), to różnicy między ceną nabycia a wartością rynkową nie uwzględnia się w wydatkach kwalifikowalnych.

4. Jeżeli tylko część nabywanej nieruchomości jest niezbędna na cele realizacji projektu to za wydatek kwalifikowalny może być uznana odpowiednia część ceny nabycia nieruchomości.

5. Wydatki na nabycie nieruchomości niezabudowanej (gruntu) lub na nabycie nieruchomości zabudowanej z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości 10 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Wyższy udział procentowy dopuszczalny jest w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą Instytucji Zarządzającej.

6. W przypadku zakupu nieruchomości z zamiarem wyburzenia stojących na niej budynków operat, o którym mowa w ust. 3 powinien wyszczególnić wartość gruntu i wartość budynków. W tym przypadku wartości budynków nie uwzględnia się w wydatkach kwalifikowalnych, natomiast mogą zostać uznane za kwalifikowalne wydatki na wyburzenie budynków, o ile spełniają pozostałe warunki określone w niniejszych wytycznych.

7. Opłata za wyłączenie gruntu z produkcji rolnej lub leśnej może być uznana za wydatek kwalifikowalny w takim zakresie, w jakim wyłączenie jest niezbędne dla realizacji projektu.

§. 12. 1. Wydatek na zakup środka trwałego (cena nabycia), który będzie na stałe zainstalowany w projekcie (niezbędny do realizacji projektu) może być uznany za kwalifikowalny, jeśli ten środek trwały w całym okresie od jego zakupu do zakończenia realizacji projektu:

1) środek ten będzie włączony w rejestr środków trwałych beneficjenta zgodnie z zasadami rachunkowości,

2) środek trwały nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzający datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie.

2. Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym w okresie, w którym środek trwały będzie wykorzystywany do realizacji projektu.

3. Wydatek na zakup używanego środka trwałego może być uznany za kwalifikowalny, pod warunkiem, spełnienia przez beneficjenta następujących warunków:

1) cena używanych aktywów nie przekracza ich wartości rynkowej, określonej na dzień ich nabycia i jest niższa od ceny podobnych, nowych aktywów,

2) sprzedający złożył oświadczenie określające zbywcę aktywów, miejsce i datę ich zakupu,

3) w okresie 7 lat nie zostały one nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.

4. Jeżeli cena nabycia używanego środka trwałego będzie wyższa, niż jego wartość rynkowa ustalona przez niezależnego rzeczoznawcę, różnicy między ceną nabycia a wartością rynkową nie uważa się za wydatek kwalifikowalny.

5. Zakup używanych środków trwałych dopuszcza się w przypadku realizacji przez beneficjenta (także dużego przedsiębiorcę) inwestycji polegających na zbyciu środków trwałych bezpośrednio związanych z przedsiębiorstwem, które zostało zlikwidowane lub zostałyby zlikwidowane, gdyby zakup nie nastąpił. Innym przypadkach, w których wsparcie stanowi regionalną pomoc inwestycyjną, zakup używanych środków trwałych jest kwalifikowany jedynie w odniesieniu do beneficjentów zaliczanych do sektora MŚP.

6. Pokrycie kosztów zakupu używanego środka trwałego przez duże przedsiębiorstwa korzystające z regionalnej pomocy inwestycyjnej, poza przypadkiem w ust. 4 jest wydatkiem niekwalifikowanym.

§. 13. Wydatek związany z zakupem i wykorzystaniem wartości niematerialnych lub prawnych, takich jak patenty, licencje może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, jeśli wartość ta:

1) jest konieczna do realizacji projektu

2) zostanie nabyta od strony trzeciej na warunkach rynkowych, oraz

3) zostanie ujęta w aktywach nabywcy, oraz

4) będzie wykorzystywana wyłącznie przez nabywcę.

§. 14. 1. Wydatek związany z nabyciem prawa do używania nieruchomości, środka trwałego bądź wartości niematerialnej lub prawnej może być uznany za kwalifikowalny, jeśli spełnione są warunki określone odpowiednio w ust. 11, 12 i 13.

2. W przypadku zastosowania tej formy pomocy, refundacja kosztów faktycznie poniesionych skierowana jest na rzecz leasingobiorcy, czyli beneficjenta.

3. Kosztem kwalifikowanym do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału leasingowanego dobra.

4. Dowodem faktycznego poniesienia wydatku w przypadku refundacji na rzecz beneficjenta jest dokument potwierdzający opłacanie raty leasingowej.

5. Wydatek leasingobiorcy poniesiony na nabycie przedmiotu leasingu może być uznany za kwalifikowalny pod warunkiem, że przedmiot leasingu został nabyty po cenie rynkowej, a łączna kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne nie przekroczy tej ceny.

6. Środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane leasingobiorcy zgodnie z faktycznie spłacanymi ratami leasingu.

7. W przypadku leasingu zwrotnego wydatek związany z ponownym nabyciem przedmiotu leasingu przez leasingobiorcę nie jest wydatkiem kwalifikowalnym.

8. Wydatek związany z nabyciem prawa do używania nieruchomości, środka trwałego bądź wartości niematerialnej lub prawnej przy zastosowaniu techniki finansowania innej niż leasing może być uznany za kwalifikowalny pod następującymi warunkami:

1) wydatki związane z zastosowaniem tej techniki finansowania zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu lub dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o dofinansowanie bądź umowy o dofinansowanie projektu, oraz

2) beneficjent wykaże, iż zastosowanie tej techniki finansowania jest najbardziej efektywną metodą pozyskania danego dobra.

9. W każdym przypadku, w tym również w przypadku, gdy okres obowiązywania umowy leasingu przekracza końcową datę kwalifikowalności wydatków określoną w umowie o dofinansowanie, jedynie wydatki związane z ratami leasingowymi przypadającymi do zapłaty i rzeczywiście zapłaconymi w okresie kwalifikowalności wydatków określonych w umowie.

§. 15. Wydatek na instalację środka trwałego może być uznany za wydatek kwalifikowalny, o ile w ramach tego samego projektu kwalifikowalny jest wydatek na nabycie (zakup lub leasing) tego środka trwałego.

§. 16. Amortyzacja środka trwałego może być uznana za wydatek kwalifikowalny jeśli:

1) wydatek na jego nabycie nie stanowi wydatku kwalifikowalnego, oraz

2) środek trwały w ciągu 7 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania nie był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych.

§. 17. 1. Wydatki na zakup materiałów lub robót budowlanych mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

2. Wydatki na przebudowę urządzeń obcych mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego.
3. Wydatki na budowę przyłączy do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych lub gazowych mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli przyłącza będą stanowiły własność beneficjenta.
4. Wydatki na opłaty za przyłączenie do sieci mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.
5. Wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego lub opłaty za usunięcie drzew lub krzewów mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu, niż beneficjent.
6. Wydatki na odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.
7. Wydatki na odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracone zbiory mogą być uznane za kwalifikowalne.
8. Wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej.

§. 18. Wydatek na najem nieruchomości lub jej części może być uznany za wydatek kwalifikowalny pod warunkiem, że wynajmowana nieruchomość (część nieruchomości) jest wykorzystywana wyłącznie na cele projektu.

§. 19. 1. Wydatek na wynagrodzenie pracownika bezpośrednio zatrudnionego przy realizacji projektu może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny pod następującymi warunkami:

- 1) pracownik jest zatrudniony wyłącznie przy realizacji projektu lub też przeznacza na realizację projektu część swojego czasu pracy, ustaloną według metodologii zaakceptowanej przez Instytucję Zarządzającą,
  - 2) powierzenie pracownikowi zadań przy realizacji projektu nastąpiło na piśmie,
  - 3) umowa o dofinansowanie projektu przewiduje kwalifikowalność wydatków na wynagrodzenia.
2. Wydatkami kwalifikowalnymi mogą być również premie, o ile spełnione są następujące warunki:
- 1) premie zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji,

- 2) nie wprowadzono ich w momencie, gdy instytucja zaczęła przygotowywać się do realizacji projektu,
- 3) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

3. Wydatki na obciążenia publicznoprawne, nakładane na pracodawcę w związku z wypłatą wynagrodzenia uznanego za wydatek kwalifikowalny, stanowią również wydatki kwalifikowalne.

§. 20. Wydatki na świadczenia dla osób fizycznych (np. stypendia, świadczenia związane z aktywizacją zawodową) mogą być uznane za kwalifikowalne o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

§. 21. Wydatek bieżący (np. delegacje, zakup materiałów) może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, jeśli w całości służył realizacji projektu.

§. 22. 1. Przez wydatek związany z ogólnym zarządem rozumie się wydatek bieżący, którego poniesienie jest niezbędne dla realizacji projektu, ale niemożliwe jest przyporządkowanie całości wydatku do projektu (może dotyczyć to np. wydatków na ogrzewanie, usługi telekomunikacyjne, użytkowanie pomieszczeń, wynagrodzenia osób kierujących podmiotem realizującym projekt oraz innych pracowników przeznaczających część czasu pracy na realizację projektu).

2. Wydatek związany z ogólnym zarządem zostać uznany za wydatek kwalifikowalny, pod następującymi warunkami:

- 1) podstawą do kalkulacji wydatku związanego z ogólnym zarządem jest kwota wydatków rzeczywiście ponoszonych,
- 2) wydatek związany z ogólnym zarządem jest obliczany jako określony procent kwoty wydatków rzeczywiście ponoszonych, według należycie uzasadnionej, rzetelnej i bezstronnej metodologii przyjętej przez beneficjenta, a weryfikowanej przez Instytucję Zarządzającą.

3. Wydatki związane z ogólnym zarządem mogą być uznane za kwalifikowalne do wysokości 25 % całkowitych wydatków określonych w ust. 19 i 20 będących wydatkami kwalifikowalnymi w ramach projektu.

§. 23. 1. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego są udzielane pożyczki, za wydatki kwalifikowalne uznaje się kwoty udzielonych pożyczek.

2. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego są udzielane poręczenia, za wydatki kwalifikowalne uznaje się kwotę niezbędną do pokrycia udzielonych gwarancji, określoną przez niezależnego audytora.

3. W przypadku gdy projekt polega na dofinansowaniu funduszu, z którego obejmowane są akcje lub udziały, za wydatki kwalifikowalne uznaje się kwoty, za które zostały objęte akcje lub udziały.

§. 24. 1. Wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy.

2. Wkład niepieniężny może zostać uznany za wydatek kwalifikowalny pod następującymi warunkami:

1) wartość wkładu niepieniężnego może zostać w niezależny sposób wyceniona oraz - jeśli zaistnieje taka konieczność – zweryfikowana,

2) w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, jej wartość określa się z uwzględnieniem ilości poświęconego czasu na jej wykonanie oraz średniej rynkowej stawki godzinowej lub dziennej za dany rodzaj pracy,

3) w przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci gruntu lub nieruchomości zabudowanej, dodatkowo zastosowanie mają zasady określone w § 10 i 11.

3. W przypadku wniesienia przez beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie ze środków programu operacyjnego nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

§. 25. Wydatki inne, niż określone w § 10-24 mogą zostać uznane za kwalifikowalne o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

§. 26. Wydatki poniesione na mieszkalnictwo mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod następującymi warunkami:

1) wydatki te muszą zostać poniesione w ramach projektów wpisujących się w zintegrowane plany rozwoju miejskiego (lokalne programy rewitalizacji) lub osi priorytetowej 7 Wsparcie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy, która skierowana jest na

wsparcie obszarów zdegradowanych lub obszarów zagrożonych fizyczną degradacją i wykluczeniem społecznym,

2) wydatki ponoszone są wyłącznie na:

a) renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj.:

- odnowę następujących części głównej struktury budynku: dach, fasada, okna i drzwi fasady, klatka schodowa, korytarze wewnętrzne i zewnętrzne, wejście i jego struktury zewnętrzne, windy;

- instalacje techniczne budynku;

- działania w zakresie oszczędności energetycznej.

b) przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

§. 27. 1. Regionalny Program Operacyjny dla województwa kujawsko-pomorskiego jest współfinansowany środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W związku z tym wydatki na działania określone w art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1081/2006 są objęte mechanizmem elastycznego finansowania (cross-financing).

2. Łączna kwota wydatków objętych mechanizmem elastycznego finansowania uznanych za kwalifikowalne nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w ramach osi 4 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, osi 5 Wzmacnianie konkurencyjności przedsiębiorstw oraz osi 7 Wspieranie przemian w miastach i na obszarach wymagających odnowy.

Dział 3

Wydatki związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą

§. 28. 1. Wydatki na nabycie usług polegających na wykonywaniu czynności w ramach zarządzania projektem (np. obsługi księgowej, monitorowania, nadzoru inwestorskiego) mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne z zachowaniem warunków określonych w § 19.

2. Wydatki na analizy i ekspertyzy niezbędne do realizacji projektu mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

3. Wydatki na audyt projektu mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli audyt jest wymagany przepisami prawa lub postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

4. Do wydatków na zarządzanie projektem stosuje się odpowiednio postanowienia § 19, 10, 22 i 23.

5. Wydatki na zakup środków trwałych służących do zarządzania projektem nie są kwalifikowalne. Wydatki na amortyzację środków trwałych służących do zarządzania projektem mogą być uznane za kwalifikowalne, z zachowaniem warunków określonych w §16.

6. Wydatki na zakup wyposażenia innego niż środki trwałe, służącego do zarządzania projektem mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne.

§. 29. 1. Wydatki na pokrycie opłat związanych z prowadzeniem rachunku bankowego na potrzeby projektu mogą być uznane za kwalifikowalne.

2. Wydatki na pokrycie opłat od transakcji finansowych dokonywanych w związku z realizacją projektu (np: opłat od przelewów bankowych) mogą być uznane za kwalifikowalne o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

3. Wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli obowiązek ustanowienia zabezpieczenia wynika z postanowień umowy o dofinansowanie.

4. Wydatki poniesione na obowiązkowe ubezpieczenia lub gwarancje mogą być uznane za kwalifikowalne o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.

§. 30. 1. Wydatki na działania służące informacji o projekcie, wymagane przepisami art. 8 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu oraz Wytyczne dla beneficjentów z zakresu promocji projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 przygotowane przez Instytucję Zarządzającą .

2. Zakres wydatków kwalifikowalnych na działania dotyczące informacji i promocji, może zostać rozszerzony postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Dział 4

Rodzaje wydatków kwalifikowanych w poszczególnych działaniach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa kujawsko-Pomorskiego

§. 31. Lista szczegółowych wydatków kwalifikowanych w poszczególnych działaniach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego stanowi załącznik VI do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013.